

ELERING AS LIITUMISTASU JA TARBIMIS- VÕI TOOTMISTINGIMUSTE MUUTMISE TASU ARVUTAMISE METOODIKA

Elektrituruseaduse § 73 lõike 1 kohaselt kooskõlastab võrguettevõtja Konkurentsiametiga elektrituruseaduse § 71 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvutamise meetoodika (edaspidi Meetoodika). Elektrituruseaduse § 72 lg 3 lubab võrguettevõtjal moodustada turuosaliste rühmi ja rühmakaupa eristada võrgutasusid ja võrguteenuste osutamise muid tingimusi, järgides elektrituruseaduse muid asjakohaseid sätteid.

Käesolevas Meetoodikas kasutatakse mõisteid elektrituruseaduses, võrgueeskirjas, „Põhivõrguga liitumise tingimustes“ (edaspidi Liitumistingimused) ja muudes õigusaktides toodud tähenduses, kui Meetoodikast ei tulene teisiti.

1. Üldsätted

- 1.1 Võrguga ühendamise eest võetav liitumistasu või tarbimis- või tootmistingimuste muutmise eest võetav tasu (edaspidi Liitumistasu) koosneb järgmistest komponentidest:
 - 1.1.1 Liitumisvõimsuse tagamiseks projekteeritavate ning ehitatavate elektripaigaldise rajamise kulu (edaspidi ehitustööde ja seonduvate tööde maksumus);
 - 1.1.2 liitumistaotluse või kooskõlastustaotluse alusel koostatava liitumispakkumise või kooskõlastuse väljastamise ning allkirjastamise korraldamise kulu (edaspidi menetlustasu);
 - 1.1.3 sõlmitud liitumislepingu või väljastatud kooskõlastuse järgsete toimingute korraldamise kulu (edaspidi toimingutasu).
- 1.2 Liitumistasu komponentide maksumus kujuneb järgmiselt:
 - 1.2.1 ehitustööde ja seonduvate tööde maksumus sisaldab tarbimis- või tootmisvõimsuse ühendamiseks või olemasolevate tarbimis- või tootmistingimuste muutmiseks vajalikke ning põhjendatud kulusid, muuhulgas järgmiseid uute elektripaigaldiste ehitamise ja olemasolevate elektripaigaldiste ümberehitamisega seotud otseseid kulusid ning keskmistel kuludel põhinevaid kulusid:
 - 1.2.1.1 uuringute ja kooskõlastustega (sh planeeringute koostamise ja kooskõlastamisega) seotud kulud;
 - 1.2.1.2 liitumise tehnilise lahenduse dokumentatsiooni koostamine;
 - 1.2.1.3 alajaama territooriumi ja/või elektriliini trassi kasutusse saamisega seotud kulud, sealhulgas maakasutusõiguse vormistamise kulud (notaritasu, riigilõiv, maa ostmise korral maa ostuhind jne), puude mahavõtmise ja äraveo kulud trassi/territooriumi ettevalmistamisel jne;
 - 1.2.1.4 elektriseadmete ja materjalide maksumused ning ehituse, montaaži ja seadistamise kulud;
 - 1.2.1.5 projektdokumentatsiooni (hankedokumentatsioon, teostusjoonised, ekspluatatsiooni dokumendid jms) maksumus;
 - 1.2.1.6 liitumisega seotud vajalikud ümberehitused põhivõrguettevõtja elektripaigaldistes;
 - 1.2.1.7 muud põhjendatud otsesed konkreetse liitumisega seotud kulud (sh pinnaseuuringute, omanikujärelevalve, nõuetekohasuse kontrolliga seotud kulud jm).

- 1.2.2 menetlustasu sisaldab tegelike keskmiste kulude alusel arvestatud kulutusi liituja liitumistaotluse vastuvõtmiseks, läbivaatamiseks, andmete kontrollimiseks ja täpsustamiseks, liituja konsulteerimiseks, liitumislepingu pakkumise või kooskõlastuse väljastamiseks vajalike arvutuste tegemiseks ning skeemide koostamiseks, liitumistasu kalkulatsiooniks ning liitumislepingu koostamiseks;
- 1.2.3 toimingutasu sisaldab tegelike keskmiste kulude alusel arvestatud põhivõrguettevõtja kulusid seoses liituja elektripaigaldise nõuetekohasuse kontrolli läbiviimisega. Toimingutasu hõlmab kulutusi klientide konsulteerimisele, liituja tehnilise projekti läbivaatamisele, liitumispunkti ja kliendi elektripaigaldise pingestustoimingute korraldamisele, nõuetekohasele võrguga ühendamisele, elektrijaamade võrgueeskirja nõuetekohasuse tõendamiseks korraldatavatele katsetustele ja muudele vajalikele toimingutele.

1.3 Liitumistasu tasutakse järgmiselt:

- 1.3.1 ehitustööde ja seonduvate tööde maksumus tasutakse põhivõrguettevõtjale vastavalt võrgueeskirjas sätestatud tingimustele;
- 1.3.2 menetlustasu tasutakse liitumistaotluse või kooskõlastustaotluse esitamisel ning selle suurus sõltub esitatud taotluse liigist. Põhivõrguettevõtja eristab nelja liiki taotlusi:
 - 1.3.2.1 üle 1 MW nimiaktiivvõimsusega tootmiseadme elektrisüsteemiga ühendamise kooskõlastustaotlus, mille tasub kooskõlastust taotlev jaotusvõrguettevõtja;
 - 1.3.2.2 liitumine ainult tarbimissuunalise võimsusega;
 - 1.3.2.3 liitumine tarbimissuunalise võimsusega ja tootmissuunalise võimsusega kuni 50 MW;
 - 1.3.2.4 liitumine tarbimissuunalise võimsusega ja tootmissuunalise võimsusega üle 50 MW.
- 1.3.3 Toimingutasu tasutakse liitumistasu teise ja kolmanda osamaksega vastavalt põhivõrguettevõtja poolt erinevates liitumisetappides läbiviidavate toimingute mahust. Toimingutasu suurus on diferentseeritud liitumise rajamisega kaasnevate toimingute mahu alusel kolme liiki:
 - 1.3.3.1 liitumine ainult tarbimissuunalise võimsusega;
 - 1.3.3.2 liitumine tarbimissuunalise võimsusega ja tootmissuunalise võimsusega kuni 50 MW;
 - 1.3.3.3 liitumine tarbimissuunalise võimsusega ja tootmissuunalise võimsusega üle 50 MW.

2. Põhimõtted samaaegsetel liitumistel ja/või põhivõrguettevõtja arenduskohustuse täitmisel

- 2.1 Kui põhivõrguettevõtja muudab liitumisega seoses omal initsiatiivil arenduskohustuse täitmiseks või teiste liitujate liitmiseks ehitatavate elektripaigaldiste läbilaskevõimet või seadmete tehnilisi parameetreid ületades liituja valitud parameetrite suurus, siis sellest tulenevat kallinemist liituja poolt tasumisele kuuluvasse liitumistasusse ei arvestata.
- 2.2 Juhul, kui kahe või enama liituja samaaegsel liitumisel sisalduvad kõigi liitujate liitumistasu kalkulatsioonid võrgutugevduskulud, jagatakse võrgutugevduskulud liitujate vahel proportsionaalselt käesolevas punktis sätestatud korras ja tingimustel.

- 2.2.1 Võrgutugevduskulude all peetakse silmas kulusid elektripaigaldistele, mis on vajalikud kliendi poolt soovitava võrguühenduse loomiseks, kuid ei ole seotud liitumispunkti ehitusega. Võrgutugevduskulude määramiseks vajalike võrguarvutuste tegemisel võetakse arvesse need põhivõrguga liitumiseks esitatud liitumistaotlused, mis on esitatud mitte hiljem kui liituja enda liitumistaotlus.
 - 2.2.2 Samaaegse liitumise all peetakse silmas olukorda, kus liitumislepingu pakkumise esitamisel selgub, et liituja liitumiseks on vaja kasutada juba eelnevalt teiste liitujate pooleli olevates liitumisprotsessides valmis ehitatavaid või planeeritavaid võrgutugevdusi. Käesoleva alapunkti mõistes loetakse pooleliolevaks liitumisprotsessiks liitumist kuni kõigi järgmiste tingimuste täitmiseni:
 - 2.2.2.1 Võrgutugevduskulu objektiks olev elektripaigaldis on valmis ehitatud ning pingestatud;
 - 2.2.2.2 Eelnev liituja on tasunud liitumistasu kolmanda osamakse.
 - 2.2.3 Võrgutugevduskulude proportsionaalne jagamine ja tasumine toimub järgmiste põhimõtete alusel:
 - 2.2.3.1 Võrgutugevduskuludest kuulub igale samaaegselt liitujale tasumiseks osa, mille moodustab tema liitumislepingu järgse tootmis- või tarbimisseadme võimsus kogu samaaegselt liituvate tootjate või tarbijate liitumislepingute järgsest võimsusest;
 - 2.2.3.2 Samaaegsetel liitujatel tuleb ühiste võrgutugevduste eest tasuda kõigil 100 %. Võrgutugevduskulud tasaarvestatakse pärast iga osamakse täielikku tasumist kõikide liitujate poolt ning tagastatakse liitujatele vastavalt eelmisel alapunktis toodud proportsionaalsusele;
 - 2.2.3.3 Juhul, kui mõni samaaegne liituja jätab liitumisprotsessi pooleli ning sellega seoses liitumisleping lõpeb, siis liidetakse tasumata jäänud võrgutugevduskulude osa proportsionaalselt teiste samaaegselt liitujate liitumistasu hulka nende liitujate poolt kandmisele kuuluvate võrgutugevduskulude osas.
 - 2.2.3.4 Kui samaaegsetest liitujatest on esimese liituja poolt järgmise liituja osamakse arve koostamise hetkeks tasunud 100% võrgutugevduskuludest, tasub järgmine liituja ainult punktis 2.2.3.1 sätestatud osa.
 - 2.2.4 Võrgutugevduskulude koosseisu, mahu ning proportsionaalse arvestamise üle otsustab põhivõrguettevõtja ning viimase otsus on liitujale siduv. Kliendi vastaval soovil esitab põhivõrguettevõtja kliendile otsuse koos kirjalike põhjendustega.
- 2.3 Võrguettevõtja kontrollib liitumislepingu pakkumise kalkulatsioonis sisalduvate tööde hulka ja liitumistasu suurust kas enne:
- 2.3.1 Võrgutugevduste ja/või liitumispunkti(de) ehitus-projekteerimise esimese hanke välja kuulutamist;
või
 - 2.3.2 Liitumistasu teise osamakse arve koostamist.
- 2.4 Kui põhivõrguettevõtja leiab, et liitumistasu kalkulatsioon on oluliselt muutunud, teeb põhivõrguettevõtja kliendile ettepaneku liitumislepingu muutmiseks.